

Donald Mekejš

Svi ljudi Reta Batlera

zasnovano na romanu
PROHUJALO S VIHOROM
Margaret Mičel

Prevela Ljiljana Petrović

alnari
PUBLISHING

Beograd, 2008.

*Posvećeno Polu H. Andersonu
vernom saradniku i prijatelju*

Pre svega, imajte među sobom istrajnu ljubav,
jer ljubav pokriva mnoštvo grehova.

– *Prva saborna poslanica svetoga apostola Petra, 4:8*

PRVI DEO

Antebellum^{*}

* Istorijski termin Antebellum (na latinskom „pre rata“) ukazuje na period rastućih političkih i društvenih tenzija između Severa i Juga koji je prethodio Američkom građanskom ratu (prim. prev.)

1.

Pitanje časti

Jedan sat pre svitanja, dvanaest godina pre rata, zatvorena kočija jurila je kroz Karolinsku niziju.* Put koji je vijugao pored reke Ešli bio je crn kao katran, obasjan samo bočnim svetlima kočije, a magla je kuljala kroz otvorene prozore milujući po obrazima i nadlanicama putnike svežim vlažnim dodirom.

„Rete Batlere, da ideš do vraga i ti i tvoja naopako nasadena duša“, progundā Džon Hejns, nervozno se promeškolvjivši na sedištu.

„Kako god ti drago, Džone.“ Batler odgurnu poklopac na krovu kočije i doviknu tamnoputom vozaču: „Jesmo li blizu? Ne bih voleo da nas gospoda čekaju.“

„Još malo pa ćemo sići sa nasipa, gospodaru Rete.“ Iako je bio glavni konjušar Retovog oca i sluga sa ubedljivo najvišim položajem na plantaži Broton, Herkul je zahtevao da tog jutra lično odveze dvojicu mladića do ugovorenog mesta.

„Lengston će sigurno zapeniti od besa kad bude saznao da si nam pomogao“, upozorio ga je Ret kada je čuo za njegovu odluku, ali je Herkul

* Oblasť koja obuhvata grad Čarlston i priobalne okruge Južne Karoline (prim. prev.)

ostao nepokolebljiv. „Gospodaru Rete, pa ja vas poznajem još od malih nogu!“, odvratio je, ponosno se ispršivši. „Zar vas baš ja, Herkul, nisam prvi put stavio na konja? Vi i gospodin Hejns samo privežite svoje pastuve iza kočije, a ostalo prepustite meni.“

Džon Hejns je nemo zurio kroz prozor, utonuo u misli. Njegovi bucmasti obrazi su drastično odudarali od napete isturene brade i stisnutih usana.

Ret konačno prekinu tišinu. „Bože, baš volim ove močvare! Pravo da ti kažem, Džone, nikad nisam želeo da postanem uzgajivač pirinča. Lengston je u nedogled trabunjao o usevima i objašnjavao mi kako se vode poslovi i kako se upravlja robovima, a ja sam za to vreme sanjario o reci.“ On se, zacakljenih očiju, nagnu ka svom prijatelju. „Kad se samo setim tih dana! Iskrao bih se iz kuće, uskočio u svoj čamac i zaveslao kroz maglu. Jednog jutra sam zatekao morsku kornjaču kako se spušta niz blatnjavu padinu. Znaš, kao što rade vidre. Klizala se iz čistog užitka. Džone, jesi li nekad video morsku kornjaču kako se osmehuje?

„Ni sam ne znam koliko sam puta pokušao da se neopaženo prošunjam pored uspavane *anhinge*^{*}, ali bi ona odmah podigla svoju zmi-joliku glavicu i zapiljila se u mene tim dubokim pronicljivim očima. Nikad nisu delovale bunovno i bile su brze kô đavo. Bilo je potrebno evo ovoliko“, ushićeno je pucnuo prstima, „i već bi odlepršale. Močvarne kokoši su sasvim drugačije. One uopšte nisu tako oprezne. Primetile bi me tek kad bih zašao iza okuke, a onda bi se čitavo jato vinulo u vazduh. Možeš li da zamisliš da letiš po ovakvoj magli?“

„Bilo bi ti bolje da malo obuzdaš maštu. Vidiš dokle te je to dovelo“, mrko odgovori Retov prijatelj.

„Znaš, Džone, često sam se pitao zašto si toliko obazriv. Za kakav li se to uzvišeni cilj spremaš kad si stalno tako napet?“

Džon Hejns skinu naočari i protrlja ih vlažnom maramicom, ali je, umesto da ih obriše, uspeo samo još više da ih zamaže. „U neko drugo doba bio bih polaskan tvojom brigom.“

„Izvini, prijatelju. Jezik mi je, kao i obično, brži od pameti. Da li nam je barut suv?“

* Vodena ptica, nalik kormoranu, koja živi u toplijim predelima Severne i Južne Amerike (prim. prev.)

Hejns spusti šaku na sjajnu kutiju od mahagonija koju je držao na krilu. „Lično sam ga zapečatio.“

„Je l' čuješ legnja?“

Ubrzano toptanje konjskih kopita, škripa kožnih amova, Herkulovi povici „Brže, ništarije, brže!“ monotona jutarnja pesma legnja mračnjaka. Leganj? Hejns ponovo utonu u misli. Zašto ga je taj zvuk podsetio na Šada Votlinga? Svojevremeno je načuo nekakvu priču o njemu, nešto povezano s tom pticom, ali nije mogao da se seti o čemu se tačno radilo.

„Pa, kada se sve sabere, imao sam dobar život“, nastavi Ret Batler.

Hejns se ugrize za jezik, ne želeći da zalazi u jalovu raspravu. Po njegovom uverenju, Retov život bio je daleko od dobrog. Njegov prijatelj je na neki neobjašnjiv način uspeo da pretvori svoj život u čisto rasulo.

„Bilo je lepih dana i lepih doživljaja. Imao sam par dobrih prijatelja... i moju voljenu sestricu Rozmari.“

„Da li ti uopšte razmišljaš o njoj, Rete? Šta će se desiti s Rozmari ako tebe više ne bude?“

„Ne postavljam mi takva pitanja!“ Ret utučeno skrenu pogled ka praznom crnom prozoru. „Za ime božje! Šta bi ti uradio da si na mom mestu?“

Trezveni Džon Hejns je u glavi imao spreman odgovor, „ja nikad ne bih dopustio da se nađem na tvom mestu“, ali nije smogao snage da prevali te reči preko usana, iako uopšte nije sumnjao u njihovu istinitost.

Retu je gusta crna kosa bila sklonjena sa čela i zalizana unazad. Kaput mu je bio postavljen crvenim svilenim žakaronom, a na sedištu pored njega je ležala šubara od dabrovog krzna. Džon ispod oka osmotri svog prijatelja. Bio je zdrav kao dren i snažan kao divlja zver. Ali, ako mu sreća tog jutra bude okrenula leđa, njegov život neće vredeti ništa više od života močvarnih kuguara čija su krzna bila okačena na kapiji čarlstonske pijace.

„Već sam dovoljno osramoćen“, prozbori Ret. „Šta god da se desi, neću biti na gubitku.“ Na licu mu zaigra vragolast osmeh. „Ako ništa drugo, gradske torokuše će bar imati o čemu da pričaju.“

„Ne bi ti bilo prvi put.“

„U pravu si. Ovdašnji dušebrižnici odavno ispiraju usta na moj račun. Ugledni građani Čarlstona su iščabili zglobove upirući prstom u mene. Znaš, Džone, čini mi se da se polako pretvaram u babarogu.“

Njegov glas poprimi podrugljiv, prekoran prizvuk. „Dečice, ako nastavite da budete tako nevaljali, završićete kao Ret Batler!“

„Vrag je odneo šalu, prijatelju“, tiho promrmlja Džon.

„Ah, Džone, Džone, Džone...“

„Mogu li nešto iskreno da ti kažem?“

Ret znatiželjno izvi svoju tamnu obrvu. „Zar sam ti nekad zamerio na iskrenosti?“

„Uopšte nema potrebe da nastavljaš s ovom ludorijom. Reci Herkulu da okrene kočiju pa ćemo se provozati kroz grad i svratiti negde na doručak. Šad Votling nije gospodin i nemaš obavezu da izađeš na dvoboj s njim. Niko od ovdašnje gospode nije pristao da mu bude sekundant pa je tu dužnost morao da poveri nekom smušenom Jenkiju koji se slučajno zatekao u gradu.“

„On je brat Bele Votling i ima pravo da odbrani porodičnu čast.“

„Rete, za ime božje! Šadov otac je nadzornik na vašoj plantaži. On je, na izvestan način, tvoj sluga.“ Džon Hejns prezrivo odmahnu rukom. „Ponudi mu novčanu nadoknadu...“ Na trenutak je zastao, sablaznut pomišlju koja mu je prošla kroz glavu. „Valjda ovo ne radiš zbog te... zbog te cure?“

„Bela Votling je čestitija žena od mnogih koje je osuđuju. Oprosti mi, Džone, ali nemaš prava da dovodiš u pitanje moje motive. Čast mora biti sačuvana. Šad Votling je izrekao najgnusnije laži na moj račun i ja sam ga izazvao na dvoboj.“

Džon je istovremeno hteo da kaže toliko stvari da mu se jezik zapetljao od bujice neizgovorenih reči. „Rete, da se nije desilo ono na Vest Pointu...“

„Misliš, da me nisu izbacili? To je samo poslednja u nizu mojih sramota. Doduše, možda malo upečatljivija od ostalih.“ Ret spusti šaku na Hejnsovo rame. „Kada bih pokušao da nabrojim sve svoje sramote, prestepe i sagrešenja, bilo bi ih više nego...“ Umorno je odmahnuo glavom. „Dosta mi je sramote. Džone, da možda nisam pogrešio? Možda je trebalo da zamolim nekog drugog da mi bude sekundant?“

„Do đavola!“, prasnu Hejns. „S tobom stvarno ne može da se razgovara!“

Džon Hejns i Ret Batler su se upoznali još u školskim danima, kod svog zajedničkog tutora Ketkarta Perjira. U vreme dok se Ret nalazio na Vest Pointu, Hejns je preuzeo poslove u špediterskoj kompaniji svog oca.

Nakon što je Ret neslavno stavio tačku na svoju vojnu karijeru i vratio se u Čarlston, Hejns ga je povremeno viđao u gradu. Koliko je mogao da primeti, Ret je retko kad bio trezan. Džonu je teško padalo što je njegov prijatelj, koji se odlikovao urođenom prefinjenošću i gospodstvenim držanjem, dopuštao sebi da šeta ulicama aljkav i zapušten, bazdeći na alkohol.

Za razliku od Reta Batlera, Džon Hejns je bio jedan od onih mladih južnjaka iz uglednih porodica koji usvajaju građanske vrline kao da su sa njima rođeni. Džon je bio član parohijske uprave pri crkvi Svetog Mihaila i najmlađi organizator balova u istoriji udruženja Sveta Sesilija. Iako je Džon ponekad zavideo Retu na životnom elanu, nije pripadao ozloglašenoj „družini pukovnika Rejvenela“, razularenoj skupini mladića koja je, na čelu sa Batlerom i njegovim pajtašima, svake noći pirovala po gradskim bordelima, kockarskim jazbinama i salunima.

Džon je zato bio donekle zatečen kada se Batler pojavio na pristaništu, gde je bila smeštena kancelarija kompanije *Hejns i sin*, kako bi ga zamolio da mu bude sekundant u odbrani časti.

„Ali, zašto ja, Rete? Zašto ne pozoveš nekog od svojih pajtaša? Endrua Rejvenela? Henrija Keršoa? Edgara Perjira?“

„Svašta od tebe, Džone! Dobro znaš da se na dvoboj izlazi u cik zore. Samo ćeš ti u to doba biti trezan.“

Malo ljudi je moglo da odoli Batlerovom čuvenom *ma, nek ide do đavola!* osmehu, a Džon Hejns svakako nije bio jedan od njih.

Možda je Džon Hejns stvarno bio dosadnjaković i smušenjak. On nikada nije znao šta se dešavalo u gradu. Zanimljivi skandali su dopirali do njegovih ušiju tek kad bi ih svi drugi temeljno prežvakali. Ako bi pokušao da impresionira svoje sagovornike nekom duhovitom opaskom, jezik bi mu se po pravilu zapleo i izvalio bi ortodoksnu glupost. Iako su čarlstonske gospođe smatrale da je Džon Hejns bio „dobra partija“, kada bi prošao ulicom, ljupke udavače su se kikitale iza svojih lepeza. Pa ipak, Džon Hejns je već dva puta nastupio kao sekundant na polju časti. Kada bi dužnost zakucala na vrata, Džon Hejns je uvek bio kod kuće.

Preko plantaže Broton pružao se široki zemljani nasip koji je razdvajao pirinčana polja od reke Ešli. Kočija naglo poskoči kada su točkovi skliznuli sa prašnjavog nasipa, skrenuvši ka rečnoj obali.

Džon Hejns se još nikada u životu nije osećao tako bespomoćno. Taj suludi strašni obračun – taj događaj sa neminovno *fatalnim* ishodom – odigraće se šta god on pokušao da uradi. Čast je morala da bude sačuvana. Uzde tog jutra nisu bile u rukama tamnoputog kočijaša Herkula, već u ispijenim koštunjavim rukama Časti. U sjajnoj kutiji od mahagonija nisu se skrivala dva četrdesetkalibarska „hapolt“ pištolja, već Čast glavom i bradom, spremna da kazni onog ko se oglušio o nju. U Džonovoj glavi su odjekivali stihovi: „Ne bi mi bila tako draga, Sesilija, da mi čast nije draža od tebe.“ Blagi bože! Kakva glupa, preglupa pesma! Šad Votling je bio najbolji strelac u čitavoj niziji.

Skrenuli su na sporedan drum, koji je bio tako neprometan i zapušten da je španska mahovina padala preko krova kočije. Herkul je povremeno morao da zastaje i da uklanja niske grane kako bi oslobodio prolaz.

Džon Hejns se odjednom prenu, prisativši se priče o Šadu Votlingu i legnju mračnjaku.

„Ah!“, prozbori Ret, ispustivši uzdah zadovoljstva. „Osećaš li ovo? Miris močvare. Rogoz, mirta, vodeni krin, barski gas, vlažna zemlja. Kao dečak imao sam običaj da sednem u čamac i da se danima ne vraćam kući. Lutao sam naokolo i živeo kao Indijanac.“ Retu osmeh naglo iščeznu. „Zamoliću te za još jednu uslugu, Džone. Poznaješ li Tjunisa Bonoa?“

„Misliš na onog mornara? Oslobođenog roba?“

„Kao dečaci smo se zajedno igrali na reci.“

U kočiju je počela da prodire slabašna sivkasta svetlost. Ret se okrenu ka prozoru. „Evo, stigli smo.“

Džon spusti pogled na džepni sat. „Sunce izlazi za dvadeset minuta.“

Polje časti bilo je smešteno na prostranom pašnjaku oivičenom sumornim čempresima i zimzelenim hrastovima obraslim mahovinom. Pašnjak je iščezavao u magli iz koje je dopirao promukli muški glas: „Beži! Beži, rogati stvore!“

Ret izađe iz kočije, trljajući dlanove. „Dakle, moje putovanje se ovde okončava. Kada sam nekad davno maštao o slavnoj budućnosti, nisam zamišljao da će to ovako izgledati.“

Iz magle se ponovo oglasi rika nevidljive stoke. „Nadam se da neće biti zalutalih metaka.“ Ret se protegnu kao pospani mačak. „Moj otac bi se strašno razbesneo ako bi upucali neku od njegovih krava.“

„Rete...“

Ret Batler srdačno stegnu Hejnsovo rame. „Džone, potreban si mi jutros. Verujem da ćeš propisno obaviti svoj deo posla. I, molim te, poštedi me trezvenih dobronamernih saveta.“

Džon se ugrize za jezik, zažalivši što se setio priče o Šadu Votlingu i legnju mračnjaku. Priča je glasila otprilike ovako. Nakon što je Lengston Batler sagradio veliku vlastelinsku kuću na posedu Broton, njegov nadzornik, Ajzeja Votling, preselio se sa porodicom u prvobitni dom Batlerovih, koji se nalazio u blizini pirinčanih polja i crnačkih udžerica. Ogromni zimzeleni hrastovi, koji su bili mladice kada je prva generacija Batlerovih stigla u niziju, nadvijali su se nad malom jednostavnom farmerskom kućom.

Među tim hrastovima je živeo leganj mračnjak koji je od sumraka do svitanja pozdravljao ukućane svojom pesmom.

Nadzornikova kćer, Bela Votling, smatrala je da je ptica tražila srodnu dušu, dok je njena majka Sara verovala da je ta pesma predstavljala izraz žalosti.

Pitanje da li je pesma legnja mračnjaka bila nadahnuta romantičnim motivima ili tužnim ptičjim usudom ostalo je nerazrešeno jer je jednog jutra, u sam osvit, nedugo nakon što su se Votlingovi uselili u svoj novi dom, kroz kuću odjeknuo prodoran hitac. Kada je Sara uletela u spavaću sobu svog sina, na prozorskom simsu je primetila pištolj čija se cev i dalje pušila. „Ta glupava ptica me više neće buditi“, progundao je Šad Votling.

Šad Votling je, pod slabim osvetljenjem i sa daljine od šezdeset koraka, tako precizno pogodio sirotu pticu da joj se glava razdvojila od tela.

„Čuo si kako je Šad upucao onog legnja?“

„Narod voli da se zamajava takvim pričama, Džone“, ravnodušno odgovori Ret, kresnuvši palidrvce o don čizme.

„Šadu Votlingu ne bi bilo prvi put da nekog ubije, Rete.“

Palidrvce zašišta i Ret pripali cigaru. „Tačno, ali je dosada ubijao samo crnce i ljude svog ranga.“

„Misliš da je tvoj porodični pedigree toliko moćan da skrene metak sa putanje?“

„Što da ne?“ dostojanstveno odgovori Ret. „Bilo bi krajnje vreme da moje plemenito poreklo nečemu posluži.“

„Neko dolazi!“ ogłosi se Herkul sa izdignutog vozačkog sedišta.

Iz magle izroni nepoznat zadihani mladić. Kaput mu je bio presavijen preko ruke, a kolena su mu bila vlažna i zaprljana. Sigurno se spotakao dok se probijao kroz rastinje. „Proklete krave“, gundao je sebi u bradu. Pomerio je kaput kako bi se rukovao sa Hejnsom, ali se brže-bolje predomislio, povukao ruku unazad i pozdravio svog kolegu sekundanta nezgrapnim naklonom, kao što je situacija nalagala. „Tom Džaferi iz Emitija u Masačusetsu. Stojim vam na usluzi, gospodo.“

„Pa, Tome“, Ret se okrenu ka njemu sa srdačnim osmehom na licu, „mislim da ćeš imati po čemu da pamtiš svoju posetu Čarlstonu.“

Džaferi je bio par godina mlađi od Reta i Džona. „Kad ovo budem pričao u Emitiju, niko mi neće verovati.“

„Puste priče, Tome. Puste priče su glavni izvozni proizvod američkog juga. Kada svojim prijateljima budeš opisivao ovaj dvoboj, reci koju lepu reč o viraški naočitom i galantnom Retu Batleru.“ Ret zamišljeno nabra veđe. „Da sam na tvom mestu, ne bih pominjao krave.“

„Da li je vaš borac stigao?“ upita Džon mladog Jenkija.

Tom Džaferi pokaza ka magli koja je lebdela nad ravnicom. „Gospodin Votling je tamo, zajedno sa doktorom Vordom. Samo što se obojica prave kao da se ne poznaju.“

Džon Hejns uhvati mladića pod ruku i povede ga u stranu, dalje od Reta. „Gospodine Džaferi, jeste li nekada nastupali kao sekundant?“

„Nisam, gospodine. Kod nas, u Emitiju, nema ovakvih dvoboja. Mislim, nešto slično je verovatno postojalo u vreme mog dede, ali je taj običaj odavno zamro. Ja sam, da tako kažem, totalni novajlija u ovim stvarima. Moja tetka Pejšens se nedavno upokojila i ostavila mi neko sitno nasledstvo, pa sam odlučio da malo proputujem po zemlji. Rekao sam sebi: 'Tome, ako to sad ne učiniš, kada ćeš?' I tako sam stigao u vašu čarlstonsku luku koja, moram priznati, ni po čemu ne zaostaje za

našom čuvenom bostonskom lukom, i tada mi je prišao gospodin Votling i upitao me da li sam džentlmen, na šta sam ja odgovorio da se iskreno nadam da jesam. Kada me je gospodin Votling zamolio da mu budem sekundant u dvoboju, pomislio sam: 'Tome, želeo si da putuješ, da upoznaš druge ljude i druge običaje, i želja ti se ostvarila.' U Emitiju mi se nikad ne bi ukazala ovakva prilika.“

Naravno, Džon Hejns nije rekao mladiću da je to što je Šad Votling ulogu sekundanta poverio Jenkiju koga je prvi put u životu sreo predstavljalo sračunatu uvredu.

„Da li su vam poznate vaše dužnosti?“

„Mi sekundanti treba da se postaramo da se sve odvija u skladu sa propisima.“

Džon Hejns zamišljeno osmotri mladog Jenkija. „Naša prvenstvena dužnost je da, ukoliko je moguće, izmirimo zavađene strane“, rekao je sa tugom čoveka koji je izneverio svoju osnovnu dužnost.

„Znate, moj klijent uopšte ne razmišlja o izmirenju. Kaže da će pokušati da pogodi svog suparnika pravo u srce. Koliko sam shvatio, on i gospodin Butler se odavno poznaju.“

„Još malo pa će svanuti. Izlazak sunca obično označava početak dvoboja.“

„Ako vama tako odgovara, odgovara i nama.“

„Kada se sunce bude pojavilo nad horizontom, gospoda će uzeti svoje pištolje. Kao izazvana strana, vaš borac će prvi birati. Hoćemo li sad da napunimo oružje?“

Džon Hejns spusti kutiju od mahagonija na branik kočije, skinu rezu i izvadi jedan od pištolja. Glatka kvrgava drška ožive u njegovoj šaci kao klizavo koprcavo telo vodene guje. „Kao što vidite, pištolji su potpuno isti. Ja ću napuniti jedan pištolj, a vi stanite pored mene i posmatrajte šta radim. Posle ćete vi napuniti drugi.“

Hejns nasu barut, spusti okruglo olovno zрно na komadić voštanog platna i gurnu ga u cev. Potom postavi kapicu ispod udarača i podesi oroz „na pola nokta“.

„Kada ovo budem pričao u Emitiju, niko mi neće verovati!“, zapanjeno je mrmljao Tomas Džaferi.

Kada se jutarnja svetlost razlila nad pašnjakom i kada se magla raspršila na uzane iskrzane trake, na drugoj strani poljane se ukazaše dva avetna vozila: jednoprežne čeze i seoska kola ispred kojih je kaskala iznurena mula.

Ret Batler odveza svog konja i prisloni lice uz njegov snažan mišićavi vrat. „Ne plašiš se, zar ne, Tekumse? Nemaš razloga za brigu. Tebi se ništa loše neće desiti.“

„Vidiš ovu livadu, Džone? Nekada davno, u vreme mog dede, ovde se uzgajao indigo. Tamo u onom šumarku se nalazi jezerce gde šiljorepe plovke legu svoje mlade. Bizamski pacovi vole male šiljorepke. Ponekad čitavo leglo izađe na jezero i dok pljesneš dlanom o dlan neki od mladunaca nestane pod površinom – tako brzo da se čak ni voda ne zamreška. Naš majstor za navodnjavanje, Vil, ovde je postavljao zamke za bizamske pacove.“

„Rete, Jenki i ja ćemo sad porazgovarati sa Votlingom. Pod kojim uslovima si spreman da prihvatiš njegovo izvinjenje?“

Ret čvrsto zatvori oči, kao da ne želi da raspravlja o tome. „Šad Votling tvrdi da sam začeo dete njegovoj sestri. Ja, nasuprot tome, tvrdim da je to bezočna laž. Ako Votling prizna da je lagao, spreman sam da odustanem od dvoboja.“

„Jesi li spreman da ponudiš neku vrstu nadoknade – recimo, da devojci daš nešto novca kako bi mogla da se odseli odavde i da započne nov život sa svojim detetom?“

„Ako je Beli potreban novac, spreman sam da joj izađem u susret. Znaš da je novac najmanji problem.“

„Rete, kao tvoj prijatelj...“

„Džone, molim te...“ Ret zaroni lice u Tekumseovu gustu grivu. „Ako si mi prijatelj, pomoz mi da ovo što pre preturimo preko glave.“

Šadra Votling je stajao pored kola pretrpanih slomljenim točkovima, glavčinama i obručima. „Dobro jutro, gospodine Džaferi i gospodine Hejnse. Koliko vidim, uspeli ste da dovučete Batlera na dvoboj.“

„Šade...“, kolebljivo zausti Hejns.

„Danas sam gospodin Votling.“

„Gospodine Votlinže, uveren sam da postoji način da sredimo stvari.“